

5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa Altı Ek Madde ile İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 27.4.1988 Sayı : 19797)

Kanun No.
3430

Kabul Tarihi
21 . 4 . 1988

MADDE 1. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki altı ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 60. — Yasama Organı üyeliği yapanlarla dışarıdan bakanlığa atananlar, T.C. Emekli Sandığına yazılı müracaatları üzerine bu görevlere başladıkları tarihi, bunlardan bu görevleri esnasında başka sosyal güvenlik kurumu ile ilgilenmelerini sürdürmüş olanların ise müracaatları tarihini takip eden aybaşından itibaren ve yaşlarına bakılmaksızın T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Bu gibilerin Sandıkla ilgilendikleri tarihte başka sosyal güvenlik kurumlarındaki ilgileri sona erer.

EK MADDE 61. — Yasama Organı üyeliği yapanlarla dışarıdan bakanlığa atananların emeklilik keseneklerine ve kurum karşılıklarına, tahsil durumları itibariyle personel kanunlarına göre girebilecekleri derecenin 5 inci kademesinin aylıkları esas alınır.

Bunlardan daha önce emeklilikle ilgili görevlerde bulunmuş olanların emeklilik kesenekleri, önceki görevlerinde bıraktıkları derece aylıkları esas alınarak kesilir.

Bunların Yasama Organı üyeliğinde ve dışarıdan atandıkları bakanlık görevinde geçirdikleri süreleri ile bu görevlerde iken borçlandıkları sürelerin ve diğer sosyal güvenlik kurumlarına prim ödemek veya borçlanmak suretiyle geçen sürelerinin her yılı bir kademe yükselmesine esas alınarak iki yılda bir derece yükseltilmek suretiyle emekli keseneğine esas aylıklarının tespitinde değerlendirilir. Ayrıca 20.2.1979 tarihli ve 2182 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yukarıda sözü edilenlerden emeklilik keseneğine esas aylıkları 1 inci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, bu derecenin dördüncü kademesi aylığı üzerinden kesilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan atanan bakanlardan gerek bu sıfatları devam ettiği sırada gerekse bu görevleri bittikten sonra iştirakçi olanlara, emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri 2 - 9 uncu dereceler için hâkimlik sınıfında bulunanlara uygulanan ek gösterge rakamları, 1 inci derece için de iştirakçilerin yararlanmakta oldukları en yüksek ek gösterge rakamı uygulanır.

EK MADDE 62. — Ek 60 ıncı madde gereğince T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilenlerin, istekleri üzerine 18 yaşını doldurdukları tarihten sonra geçen çalışma sürelerinin en çok 15 yılını işyerlerinden veya bağlı buldukları meslek kuruluşlarından ve yahut vergi daireleri ile diğer resmî mercilerden alacakları belgelerle belgelemek şartıyla, 20.5.1976 tarih ve 2012 sayılı Kanununun 2 nci maddesi ile 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa eklenen ek maddedeki (ek madde 31) esas ve oranlara göre borçlandırılır. Borçlanmaya, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin

(A) fıkrasında yer alan gösterge tablosundaki 4 yıllık yükseköğretim mezununun girebileceği derecenin ilgili kademesi esas alınır.

Bu madde gereğince borçlandırılan süreler için tahakkuk ettirilen borç miktarı ödenmeden (ölüm, malullük ve 65 yaş haddi hariç) emeklilik işlemi yapılamayacağı gibi bu süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında da sayılmaz.

EK MADDE 63. — Çeşitli sosyal güvenlik kurumlarından emekli olduktan sonra, Yasama Organı üyeliği yapanlarla, dışarıdan bakanlığa atananlardan T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmek isteyenlerin bu isteklerinin Sandık kaydına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bu Kanunun Ek 60 ve Ek 61 inci maddeleri gereğince Sandık iştirakçilikleri sağlanır ve aynı tarihten itibaren sosyal güvenlik kurumlarından almakta oldukları aylıkları kesilir. Bu gibilerin (emekli aylığı almak suretiyle geçmiş süreleri hariç) yine istekleri üzerine, bu Kanunun Ek 62 nci maddesi gereğince borçlandırılmaları yapılır.

Ancak, sözü edilenlerden çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına prim veya kesenek ödeyerek geçen süreleri ile Ek 62 nci maddeye göre borçlandıkları hizmet süreleri toplamı aylık bağlanabilmesi için yeterli süreden eksik olanların, eksik olan bu süreleri de ayrıca borçlandırılır.

EK MADDE 64. — Yasama Organı üyeleri veya dışarıdan atanan bakanlardan görev süreleri sona erenlerden;

a) T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmesi gereken bir göreve girenlerin emekli keseneklerine, kesenekleri kendileri, karşılıkları da kurumlarınca ödenmek üzere Ek 61 inci madde gereğince tespit edilmiş olan ve üyelik veya bakanlıktan ayrıldıkları tarihteki kıdemleri de dikkate alınarak bıraktıkları derece, kademe ve ek göstergeleri esas alınır.

b) Diğer sosyal güvenlik kurumları ile ilgili bir görevde çalışanların istekleri üzerine, müracaatlarının T.C. Emekli Sandığı kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren kesenek ve kurum karşılıkları (a) fıkrasında belirtildiği üzere bulunan derece, kademe ve ek göstergeler üzerinden hesap edilmek şartıyla T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmeleri sağlanır.

Bu suretle ilgileri devam edenlerin, Bağ - Kur ile ilgilendirilmeleri gereken işlerde çalışanların kesenek ve karşılıklarının tamamı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilmeleri gereken görevlerde çalışanların keseneklerinin tamamı ve Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenecek işveren hissesi ile T.C. Emekli Sandığına ödenecek kurum karşılığı arasındaki farkın tamamı kendilerinden, işveren hissesi de çalıştıran işyerinden tahsil edilir. Ancak, bu suretle geçen süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz.

(a) ve (b) fıkrası kapsamına girenlere istekleri üzerine Ek 65 inci maddedeki esas ve oranlara göre aylık bağlanır.

EK MADDE 65. — Yasama Organı üyeliği yapanlar, dışarıdan atanan bakanlar ile bu görevleri sona ermiş bulunanlardan;

T.C. Emekli Sandığı ile diğer sosyal güvenlik kurumlarına prim veya kesenek ödemek, veyahut bu Kanunun Ek 61 ve Ek 62 nci maddesiyle diğer kanunların hükümlerine göre borçlanılan hizmet süreleri toplamı 20 fiili hizmet yılını dolduranlara, 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin değişik (ç), (h) ve (i) fıkraları ile 23.9.1983 tarih ve 2898 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde sözü geçen yıllar itibariyle belirlenen yaşları doldurmaları şartıyla, aylık bağlanması için, T.C. Emekli Sandığına yazılı müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren emekli aylığı bağlanır.

Ancak, Yasama Organı üyeliğini iktisap edenler ile dışarıdan bakanlığa atanmalar emekliye ayrılmak istediklerinde yaş kaydı aranmaz.

Bunlara bağlanacak aylığın hesabında, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun değişik 41 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Bunların dul ve yetimlerine bağlanacak aylıkların hesabında da bu madde uygulanır.

Bu Kanuna göre emekli aylığı bağlanmasında 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

MADDE 2. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki iki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 193. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yasama Organı üyeliğiyle, ağıktan tayin edildikleri bakanlıkları devam edenlerden;

Henüz T.C. Emekli Sandığı ile iştirakçi olarak ilgilendirilmemiş olanlarla, diğer sosyal güvenlik kurumlarıyla ilgileri devam edenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren T.C. Emekli Sandığı ile Ek 60 ve Ek 61 inci maddeler esaslarına göre iştirakçi olarak ilgilendirilirler. Bunlardan hiçbir sosyal güvenlik kurumuyla ilgilendirilmemiş bulunanların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, bu görevlerde geçen süreleri için ödenmesi gereken emeklilik kesenekleri adlarına borç kaydedilerek, kurum karşılıkları T.B.M.M.'den tahsil olunur.

Yukarıdaki fıkrada sayılanlardan isteyenler hakkında bu Kanunun Ek 62 nci maddesi gereğince borçlandırma işlemi yapılır.

GEÇİCİ MADDE 194. — Bu Kanunun yürürlüğünden önce Yasama Organı üyeliği veya bakanlığı sona erenlerden;

a) T.C. Emekli Sandığı dışında diğer sosyal güvenlik kurumları ile ilgili bir görevde çalışanların istekleri üzerine, müracaatlarının T.C. Emekli Sandığı kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren kesenek ve kurum karşılıkları Ek 61 inci maddede gereğince tespit edilen derece, kademe ve ek göstergeleri üzerinden hesap edilmek şartıyla T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmeleri sağlanır. Diğer sosyal güvenlik kurumları ile olan ilgileri aynı tarihten itibaren kesilir.

Bu suretle ilgileri devam edenlerin Bağ - Kur ile ilgilendirilmeleri gereken işlerde çalışanların kesenek ve karşılıklarının tamamı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilmeleri gereken görevlerde çalışanların keseneklerinin tamamı ve Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenecek işveren hissesi ile T.C. Emekli Sandığına ödenecek kurum karşılığı arasındaki farkın tamamı kendilerinden, işveren hissesi de çalıştırılan işyerinden tah-

sil edilir. Ancak bu suretle geçen süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz.

Bu fıkra kapsamına girenlere istekleri üzerine Ek 65 inci maddedeki esas ve oranlara göre aylık bağlanır.

b) T.C. Emekli Sandığı dışında, diğer sosyal güvenlik kurumlarından emekli olmuş bulunanlardan halen hayatta olanların, istekleri üzerine Sandığa yaptıkları müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren bu Kanun esaslarına göre iştirakçilikleri sağlanır. Aynı tarihten itibaren de almakta oldukları emekli aylıkları kesilir.

Yukarıdaki fıkralarda sayılanlardan isteyenler hakkında bu Kanunun Ek 62 nci maddesi gereğince borçlandırma işlemi yapılır.

Ancak, yukarıdaki (b) fıkrasına girenlerin çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına prim veya kesenek ödeyerek geçen süreleri ile Ek 62 nci maddeye göre borçlandıkları hizmet süreleri toplamı aylık bağlanabilmesi için yeterli süreden eksik olanların, eksik olan bu süreleri de ayrıca borçlandırılır.

Bu gibiler için; hak kazandıkları ve istekte buldukları takdirde Ek 65 inci madde esaslarına göre emeklilik işlemi uygulanır.

c) Ölümleri sebebiyle dul ve yetimlerine diğer sosyal güvenlik kurumlarından bağlanan aylıklar Sandığa yazılı müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren, hizmet süreleri üzerinden Ek 61 inci maddeye göre intibakları yapılarak bulunacak derece, kademe ve ek gösterge üzerinden, Sandıkça ödenir. Hizmet süreleri (10) yılı doldurmamış olanların aylıklarının bağlama oranı (10) yıl olarak hesaplanacağı gibi, Sandıkça bağlanan bu aylıklar ilgililerin aynı tarihten itibaren kesilecek olan eski aylıklarından az olduğu takdirde ileride katsayı ve gösterge yükselmeleriyle tasfiye edilmek üzere aradaki fark geçici olarak iblağ edilerek ödenir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
1	7	342
3	32	450
10	61	151:161

I - Gerekçeli 21 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 61 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/1.